

Председник Србије најављује дипломатску офанзиву за договор о статусу Косова, који би задовољио и Србе и Албанце и велике силе, а био би у складу и са нашим Уставом. Он каже да шансе за успех те замисли „нису велике“, али да не смемо одустати. И не смемо, истиче председник, пристати на Ахтисаријев документ, нити се одрећи Резолуције 1244 СБ од јуна 1999. Упитао је и како ће „Преокрет“ убедити Србе северно од Ибра да прихвате Ахтисаријев документ, „кад им он даје мање него што они данас имају“?

Изражем се ризику од плиме осуда, јер је у данашњој Србији о Косову најопасније говорити истину.

1. Шансе за споменути договор о статусу Косова не да „нису велике“, него оне и не постоје, па морамо зауставити млин који не може ништа да самеле. Преговори о статусу Косова (уз учешће највиших представника власти у Београду и Приштини, као и великих сила, УН и ЕУ) завршени су 2007. године. Са овлашћењима генералног секретара УН, те преговоре је, у складу са Резолуцијом 1244 СБ УН, водио бивши председник Финске Марти Ахтисари. Његов документ или свеобухватно решење прихватиле су све чланице ЕУ, НАТО и генерални секретар УН, али не и Савет безбедности УН, јер је Русија запретила ветом, уз образложење да она подржава Србију, без обзира на чињеницу да су и њени представници учествовали у преговарачком процесу који је водио Марти Ахтисари.

2. Управо се позивајући на Резолуцију 1244, као и на Ахтисаријев документ, Косово проглашава независност у фебруару 2008, а Међународни суд правде у Хагу саопштава да тиме није прекршено међународно право. До сада, државност Косова признало је 85 земаља, а међу њима су и САД и 22 од 27 чланица ЕУ. Недостаје још само неколико признања па да и већина чланица УН буде на страни косовске независности.

Ове чињенице Србија не може променити. Нити може променити стварност да на КиМ данас живи око 1,8 милиона Албанаца и једва нешто више од сто хиљада Срба, а две трећине њих су јужно од Ибра и тамо нам је сва национална духовна баштина.

3. Нестатусни део Ахтисаријевог документа, који одређује права Срба и статус српске баштине на КиМ, најбоља је и једино могућа основа за дијалог између Београда и Приштине, уз посредовање ЕУ и без формалног признања Косова за суверену државу.

Овлашћења српских општина и српских институција - од школа и болница до судова и локалне српске полиције - изнад су постојећих европских стандарда. За општине северно од Ибра предвиђена је и додатна аутономија. Загарантовано је међусобно интересно повезивање свих српских општина и институција на КиМ, као и њихово интересно повезивање са државом Србијом, која има право да по својој вољи новчано и на друге начине помаже српске општине и све српске националне установе на КиМ, уз једину обавезу да помоћ буде јавна и да се зна коме се, колико и шта даје. Српски језик и ћирилица су, уз албански и латиницу, у званичној употреби на целој територији КиМ.

Истовремено, Србима се гарантује најмање 10 посланичких мандата у Скупштини Косова, а када би сви они, и који су сада на Косову и који су Косово напустили после јуна 1999, изашли на изборе, Срби би могли да имају и 30 својих посланика, односно четвртину од укупног броја у косовском парламенту. Албанска већина не може усвојити било који закон који се тиче права Срба и других неалбанаца ако две трећине „мањинаца“ буду против. Власник свих српских цркава, манастира, верских објеката и црквене имовине на КиМ је „Српска православна црква Републике Србије, са седиштем у Београду“.

Ахтисаријев документ је прописао својеврсну поделу суверенитета између албанске већине и српске мањине на КиМ. Проблем је у недостатку гаранција СБ УН и ЕУ, а њих нема због тога што Србија и Срби северно од Ибра неће да прихвате ни А од Ахтисарија, а Русија их соколи да се држе већ застареле Резолуције 1244, која Србима на Косову не гарантује практично ништа.

4. Да одговорим и на питање: како да Срби северно од Ибра, пристајући на Ахтисаријев документ, прихвате да добију „мање него што данас имају“? Огромна већина људи добила би више, јер би све српске институције биле финансиране и из буџета Косова, а помоћ из буџета Србије не би завршавала код криминалаца и шверцера. Само би

изгубили они и са њима повезана „патриотска мрежа“ профитера из Београда. На северу би заживели и закони, којих нема већ 12 година, па тај регион подсећа на ону шверцерску крчму „Казабланка“ из истоименог филма.

Аутор је председник СПО-а

(Блиц)